

Číslo: 3085/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 20. 04. 2022 do 22. 04. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou Jána Smreka, Melčice – Lieskové 377	
Zriaďovateľ	Obec Melčice - Lieskové

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Róbert Košťál, riaditeľ školy

Mgr. Daša Fabiánová, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 3085/2021-2022 zo dňa 12. 04. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Eva Šedivá, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín .....

Mgr. Nora Vaňová, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Práca pedagogického asistenta (PA) so žiakmi so zdravotným znevýhodnením (ZZ)

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola základná škola (ZŠ) s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2021/2022 školu navštevovalo spolu 426 žiakov, z nich sa na 1. stupni v 9 triedach vzdelávalo 199 žiakov a v 10 triedach 2. stupňa 227 žiakov. Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 28 učiteľov a 5 vychovávateľov školského klubu detí. Riaditeľ školy, zástupkyňa školy, školský špeciálny pedagóg, školská psychologička a 10 PA pre žiakov so ZZ v škole pracovali ako inkluzívny tím. Z normatívnych finančných prostriedkov v zmysle úväzkov boli financovaní na plný (100 %) úväzok 5-ti PA a jeden na 74%. Európske štrukturálne a investičné fondy boli využité pri financovaní 4-och PA, ktorých škola získala v rámci národného projektu *Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov 2*. V rozhovore riaditeľ školy uviedol, že počet PA pracujúcich so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) je nepostačujúci, aby boli zabezpečené optimálne podmienky výchovy

a vzdelávania. Na základe odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie¹ riaditeľ žiadal finančné prostriedky na osobné náklady pre 11,6 PA.

Formou školskej integrácie sa na 1. stupni ZŠ vzdelávalo 5 žiakov so ZZ, z nich so 3 pracovali PA podľa odporúčaní poradenských zariadení. V *druhom ročníku* pomáhal PA pri prekonávaní bariér žiakovi s poruchou Aspergerový syndróm (PAS), v *treťom ročníku* 1 žiakovi s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS) a vo *štvrtom ročníku* 1 žiakovi s NKS.

Na 2. stupni ZŠ sa vzdelávalo 27 začlenených žiakov so ZZ, PA pracovali na vyučovacej hodine s 26 z nich. V *piatom ročníku* poskytoval PA podporu 4 žiakom z toho 3 s NKS a 1 s porucha aktivity a pozornosti (PAP), v *šiestom ročníku* 5 žiakom s 3 PAP, 1 s NKS a 1 so sluchovým postihnutím (ZP), v *siedmom ročníku* 6 žiakom – 4 mali diagnostikované VPU, 2 s PAP, v *ôsmom ročníku* s 3 žiakmi, z toho 1 s VPU, 1 s PAS a 1 žiak chorý a zdravotne oslabený (CHZO) a v *deviatom ročníku* 8 žiakmi z toho 5 s VPU a 3 mali diagnostikované PAS.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Zistenia z analýzy dokumentácie

Škola predložila vypracovaný *Inkluzívny plán školy*, ktorý obsahoval informácie o zameraní jej aktivít v priebehu prezenčnej i dištančnej formy vzdelávania. V kontrolovanej škole pracovali metodické orgány - metodické združenie (MZ) a predmetové komisie (PK), ktoré sa zaoberali výchovnými a vzdelávacími problémami žiakov so ŠVVP. PA boli podľa predložených zápisníc ich platnými členmi. Súčasťou pracovnej zmluvy PA bola aj ich náplň práce, ktorá obsahovala popis činností vyplývajúcich z ich pracovnej pozície. PA priamo pracovali so žiakmi so ŠVVP, uľahčovali ich adaptáciu na školské prostredie, poskytovali pomoc pri prekonávaní bariér, zúčastňovali sa aj na mimovyučovacích aktivitách (výlety, exkurzie, záujmová činnosť) a preukázateľne spolupracovali s rodinou týchto žiakov. O svojej činnosti vyhotovili PA písomné správy, viedli záznamy o konzultáciách so žiakmi a vypracovávali ich hodnotenie za klasifikačné obdobie. Zistenia z analýzy predloženej dokumentácie, riadených rozhovorov a z hospitácií potvrdili, že o svojich kompetenciách a úlohách pri práci so žiakmi so ZZ boli PA informovaní v potrebnej miere a svoju činnosť vykonávali v zhode s určenou náplňou práce.

V zmysle odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie zabezpečila škola v aktuálnom školskom roku pre 32 žiakov so ZZ pomoc 10 PA. Títo pracovali s konkrétnym 1 až 3-mi začlenenými žiakmi v triede podľa riaditeľa školy určeného rozvrhu vyučovacích hodín. Poradenské zariadenia vo svojich odporúčaníach uviedli, že 100 % prítomnosť stabilného PA bola nevyhnutná pre 17 žiakov s ZZ a ostatných 15 malo prideleného PA v rozmedzí od 50-60 %.

Predložená dokumentácia integrovaných žiakov so ZZ bola kompletná a vedená v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Súčasťou návrhov na vzdelávanie žiaka so ŠVVP boli písomné žiadosti zákonných zástupcov o zmenu formy vzdelávania, ich informované súhlasy, správy z diagnostických psychologických a špeciálnopedagogických vyšetrení a aktuálne individuálne výchovno-vzdelávacie programy (IVP). Predložené IVP žiakov so ZZ obsahovali upravené podmienky, obsah, formy, metódy a prístupy vo výchove a vzdelávaní konkrétneho integrovaného žiaka, informovali o miere poskytovanej odbornej pomoci (intervencie školského špeciálneho pedagóga a logopéda), zabezpečení personálnej podpory (PA)

---

¹ Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP) Kálnica; CŠPP pri Spojenej škole internátnej V. Predmerského, Trenčín; Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP), Športová 40, Nové Mesto nad Váhom

a materiálnych podmienkach a pomôckach (kompenzačné, špeciálne učebné pomôcky). Všetky predložené IVP boli vypracované v súlade s odporúčaniami uvedenými v diagnostických správach. Zákonní zástupcovia žiakov a všetci vyučujúci boli s ich obsahom preukázateľne oboznámení, čo potvrdili svojim podpisom. Hospitáciami na vyučovacích hodinách sa zistilo, že učitelia v jednotlivých ročníkoch odporúčania zariadení poradenstva a prevencie vo vyučovacom procese akceptovali.

Zistenia z riadeného rozhovoru s PA

Všetky PA v riadenom rozhovore uviedli, že boli v škole vnímané ako rovnocenné členky pedagogického zboru (100 %), uviedli, že na zasadnutiach pedagogických rád a pracovných poradách sa zúčastňovali, kde poskytovali spätnú väzbu k výchovno-vzdelávacím výsledkom žiakov so ZZ a vyučujúci ich návrhy a spätnú väzbu akceptujú (100 %), ale na metodických združeníach a predmetových komisiách sa zúčastňovali sporadicky (11 %). Všetky PA uviedli, že úzko spolupracovali so školskou špeciálnou pedagogičkou, ktorá ich metodicky ochotne usmerňovala. Oboznámila ich so špecifickými potrebami jednotlivých integrovaných žiakov a väčšina PA (77 %) potvrdila, že informovala ich aj o každom výchovno-vzdelávacom probléme žiakov aj o používaní špeciálnych didaktických a kompenzačných pomôcok. Menej boli informovaní o IVP žiaka, túto skutočnosť potvrdilo 44 % PA. Väčšina PA v rozhovore konštatovala, že sa svojou činnosťou podieľa na prekonávaní najmä informačných (66 %), sociálnych a jazykových (55 %) bariér žiakov so ZZ v školskom prostredí. Všetky PA (100 %) spĺňali kvalifikačné predpoklady, odbornú špeciálno-pedagogickú spôsobilosť mala len časť z nich (22 %). Väčšina z nich (88 %) uviedla, že sa v problematike žiakov so ZZ priebežne vzdeláva. Najčastejšie uvádzanou formou bolo vzdelávanie (77 %) a prednáška (66 %), odborné semináre boli zastúpené menej často (33 %). Priestor na vzdelávanie PA podľa ich vyjadrenia ponúka najmä MPC (100 %), škola (55 %) a CPPP a P (33 %).

Priestor na rozvíjanie osvojených a získavanie nových profesijných kompetencií využili na absolvovanie rôznych webinárov², kurzov a interných školení³. V aktuálnom školskom roku sa niektorí z nich prihlásili na inovačné⁴ a aktualizáčn⁵ vzdelávanie, čo dokumentoval predložený *Plán profesijného rozvoja*.

Zistenia z priameho pozorovania v triede pri práci PA so žiakmi so ZZ

Výchovno-vzdelávací proces bol z hľadiska činnosti PA sledovaný **9 hospitáciami** na hodinách **slovenského jazyka a literatúry, biológie, dejepisu, chémie, geografie, fyziky a matematiky**, z toho **na 2 vyučovacích hodinách primárneho vzdelávania a 7 vyučovacích hodinách nižšieho stredného vzdelávania**.

Na všetkých vyučovacích hodinách pracovali PA s konkrétnym žiakom so ZZ v bežnej triede ZŠ, štyria pracovali aj so skupinou ostatných žiakov so ZZ. PA sa riadili inštrukciami vyučujúcich, poznali svoje kompetencie. Mali dôveru žiakov so ZZ, PA poznali ich silné a slabé stránky. Súbežne s vyučujúcimi pracovali so žiakmi a pomáhali im s orientáciou v učebnici alebo v pracovnom zošite, s pochopením zadania úloh. V jednom prípade sa PA aktívne zapojila do vysvetlenia preberaného učiva (9. ročník). Každá PA hľadala spôsob, ako žiakovi so ZZ uľahčiť prácu, aby vytvorila priestor na individuálnu činnosť s rešpektovaním jeho osobného pracovného tempa. Žiaci boli aktívne zapojení do procesu učenia sa, prezentovali vlastné

---

² Úloha PA v dištančnom vzdelávaní; Žiak s ADHD;

³ Práca s Microsoft Teams;

⁴ Tréning fonetického uvedomovania; Zvládanie záťažových situácií;

⁵ Ako učiť deti hravo;

projekty, pracovali s interaktívnou tabuľou, riešili tajničku, vyhľadávali slová v texte, ... PA pomáhali žiakom pracovať samostatne počas celej hodiny, k činnosti ich motivovali priebežnou verbálnou pochvalou, ktorá bola povzbudením do ďalšej ich činnosti a podnecovali ich k práci. PA dokázali žiakov viesť k práci s textom, pracovať s mapou, riešiť úlohy a zadania, pričom zohľadňovali mieru ich ZZ. Počas celej hodiny sa im darilo udržať žiacku pozornosť, na väčšine sledovaných hodín nebolo potrebné zo strany PA eliminovanie nevhodných prejavov, žiaci rešpektovali dohodnuté pravidlá správania sa. Žiaci so ZZ pracovali s dostupnými učebnými pomôckami, na tretine pozorovaných vyučovacích hodín používali odporúčané kompenzačné pomôcky na uľahčenie pochopenia osvojovaného učiva (kartičky s učivom, slepá mapa, premeny jednotiek, fyzikálne veličiny, ...). Špeciálne alebo technické pomôcky na väčšine hodín neboli potrebné využívať. PA žiakom na pozorovaných hodinách vytvárali priestor na kontrolu výsledkov vlastnej činnosti, spoločne s nimi overovali správnosť riešení zadávaných úloh. Postup si občas skontrolovali aj vyučujúce, ktoré sa priebežne uisťovali o jeho správnosti. PA a žiaci so ZZ sedeli v spoločnej lavici, PA so žiakmi pracovali počas celej vyučovacej hodiny, priebežne dbali na ich bezpečie a pohodu. Intaktní žiaci boli voči integrovaným žiakom tolerantní. PA žiakom so ZZ trpezlivo vysvetľovali zadania úloh, odpovedali im na otázky. Boli k nim priateľské, tolerantné a taktné, čo prispelo k pozitívnej a priateľskej atmosfére sledovaných vyučovacích hodín. Na väčšine vyučovacích hodín však absentovalo poskytnutie prestávky žiakom so ZZ na oddych a relax.

V prípade potreby boli PA nápomocní žiakom pri používaní učebnice, zošita, pracovných listov, učebných a kompenzačných pomôcok (gramatické tabuľky, kalkulačky, rysovacie pomôcky, kartičky – jednotky dĺžky, kartičky – príslovky,...). Priebežne poskytovali žiakom so ZZ spätnú väzbu, o niečo menej bolo pozorované hodnotenie žiaka na záver vyučovacej hodiny. Svojim priateľským, trpezlivým, taktným a akceptujúcim prístupom k žiakom prispievali PA k vytvoreniu pozitívnej a tvorivej atmosféry vyučovania.

Využitie špeciálnych a kompenzačných pomôcok zvyčajne bolo využité podľa potreby, v prípade nutnosti PA poskytol žiakovi tabuľku s násobilkou, kartičky s novým učivom, číselnú os, doplnková literatúra. Všetci PA mali vytvorené vlastné portfóliá pracovných listov, úloh, zadaní a pomôcok⁶.

Vo vyučovacom procese boli aplikované odporúčania zariadení poradenstva a prevencie, všetci integrovaní žiaci sa vzdelávali podľa spracovaných IVP, sedeli prevažne v prvých laviciach, mali zabezpečenú pomoc PA a v prípade potreby mohli využívať špeciálne učebné a kompenzačné pomôcky⁷.

Zistenia z rozhovoru s vyučujúcim daného predmetu

Pôsobenie PA v triede pozitívne hodnotili v riadenom rozhovore všetci 7 opýtaní učitelia. Uviedli, že PA si boli vedomí svojho postavenia v triede (85,7 %), rešpektovali pokyny a názory učiteľov a poznali silné a slabé stránky integrovaného žiaka (100 %). Vyjadrili sa, že s PA v priebehu edukácie pracovalo súbežne (100 %), na vyučovanie sa PA zodpovedne pripravovali a väčšina opýtaných učiteľov hodnotila PA ako aktívnych a iniciatívnych.

---

⁶ komunikačné kartičky, Bystríkova pomôcka SJL, MAT, čítacie okienko, čítacia tabuľka, abeceda, detské karty s duchovými cvičeniami, číselná os, tabuľky s násobilkou, tabuľky s vybranými slovami, delenie hlások, slovné druhy;

⁷ číselná os, tabuľka s násobilkou, poznámky napísané vo forme kartičiek;

Všetci učители v riadenom rozhovore potvrdili spoluprácu na príprave spoločných vyučovacích hodín a (85,7 %) na tvorbe didaktických pomôcok.

Ďalej sa všetci učители vyjadrili, že PA (71,4 %) spoluorganizuje činnosť počas vyučovania v súlade s ich pokynmi, pomáha pochopiť zadanie úloh a preberané učivo(100%) a overovali správnosť riešenia pridelených úloh (85,7 %). Žiakovi pomáhali udržiavať pozornosť vo vyučovacom procese (85,7 %) a umožňovali mu pracovať vlastným učebným a pracovným tempom(100 %). Podporovali samostatnosť a zodpovednosť za výsledky učenia sa (85,7 %). Z vyjadrení učiteľov ďalej vyplynulo, že PA podporovali motiváciu žiaka k činnosti , vytvárali mu priestor ku kontrole výsledkov činností a oceňovali pozitívne prejavy učenia a správania sa žiaka. Podľa vyjadrení učiteľov PA na konci vyučovacej hodiny poskytovali žiakovi so ZZ spätnú väzbu o napĺňaní cieľov vzdelávania a činnosti, čo bolo hospitáciami pozorované len na niektorých vyučovacích hodinách. Všetci učители sa kladne vyjadrili k prítomnosti PA na vyučovacej hodine, k prínosu v edukačnom procese žiakov so ZZ a tiež pri vytváraní pozitívnej a priateľskej atmosféry vyučovania.

1.3 INÉ ZISTENIA

Neboli.

2 ZÁVERY

Kontrolovaný subjekt vytvoril pre výchovu a vzdelávanie žiakov so ZZ vhodné podmienky. Škola pre žiakov so ZZ v súlade s odporúčaniami zariadení poradenstva a prevencie zabezpečila pomoc PA, poskytovala odborné špeciálnopedagogické i logopedické intervencie a zaobstarala kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky. Dokumentácia žiakov so ZZ bola bez nedostatkov, bola prehľadne vedená.

Z kontroly dokumentácie a rozhovorov s PA vyplynulo, že títo vykonávali činnosť vyplývajúcu z ich pracovnej pozície a v súlade s určenou náplňou práce. PA boli rovnocennými členmi pedagogického zboru školy, ich návrhy a spätná väzba k výchovno-vzdelávacím výsledkom žiakov so ZZ boli akceptované. Školské špeciálne pedagogičky spolupracovali s PA, radili im a usmerňovali ich činnosť. PA si svoje profesijné kompetencie týkajúce sa edukácie žiakov so ZZ rozvíjali účasťou na rôznych vzdelávaníach.

Pozitívom vyučovacích hodín bol priateľský a trpezlivý prístup PA k žiakom so ZZ, ktorí podporovali rozvíjanie korektných vzťahov medzi žiakmi, PA sa snažili o bezproblémové správanie sa žiakov so ZZ ,vytvárali pokojné rešpektujúce prostredie a pozitívnu atmosféru vyučovania. Vo výchovno-vzdelávacom procese PA koordinovali svoju činnosť s vyučujúcimi, napomáhali žiakom so ZZ s prípravou učebných pomôcok, s pochopením pokynov a zadaní úloh vyučujúcich. Aktívne podnecovali zapojenie sa žiakov so ZZ do plnenia úloh vlastným učebným a pracovným tempom. Monitorovali ich koncentráciu a správanie sa a pomáhali udržať pozornosť žiakov vo vyučovacom procese. Povzbudením a pochvalou motivovali žiakov k učeniu a poskytovali im individuálnu podporu. Nie vždy bola žiakovi so ZZ zabezpečená relaxačná prestávka na zotavenie a relax. Zlepšenie si vyžaduje oblasť sebahodnotenia žiakov a hodnotenie výsledkov ich činností PA.

Z vyjadrení učiteľov v riadených rozhovoroch vyplynulo, že činnosť a prístup PA k žiakom so ZZ bola prínosom v ich edukačnom procese, čo potvrdili aj vedúci pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci školy. Spoluprácou s učiteľmi a rešpektovaním ich pokynov a požiadaviek pomáhali PA rozvíjať schopnosti a zručnosti žiakov so ZZ vhodne ich motivovali,

pomáhali im prekonať prekážky v ich edukácii. Zlepšenie si vyžaduje účasť PA na zasadnutiach metodických orgánov.

Podľa vyjadrenia riaditeľa školy bol počet pridelených PA k počtu a štruktúre žiakov so ZZ nepostačujúci.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- Zaistiť účasť PA na zasadnutiach metodických orgánov.
- Podporovať sebareflexiu žiaka so ZZ vytváraním priestoru na sebahodnotenie a hodnotením jeho činností PA v závere vyučovacej hodiny.
- Zabezpečiť žiakovi so ZZ prestávku na oddych.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
2. Zápisnice z pracovnej porady
3. Zápisnice z rokovaní metodických orgánov
4. Plán profesijného rozvoja
5. Plán činnosti PA
6. Správy o činnosti PA
7. Hodnotenie žiaka
8. Návrhy, IVP
9. Písomné odporúčania zariadení poradenstva a prevencie k žiadosti o pridelenie PA
10. Rozvrhy hodín tried
11. Rozvrhy PA
12. Osobné spisy PA
13. Inkluzívny plán
14. Portfóliá PA

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Eva Šedivá

Dňa: 13. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:
Mgr. Eva Šedivá

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Róbert Košťál

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 19. 05. 2022
v Trenčíne:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Mgr. Eva Šedivá .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Róbert Košťál .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní
od prerokovania):*

Mgr. Róbert Košťál, riaditeľ školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Eva Šedivá, školská inšpektorka .....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti